

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)

Factors Affecting to Quality Assurance Success of Education Criteria for Performance Excellence (EdPEX)

พรภัทร เกษภาพร^{1*} เอี่ยมพร หลินเจริญ²Pornpat Kesaporn^{1*} Aumporn Lincharoen²

Received: May 11, 2022

Revised: May 30, 2022

Accepted: June 10, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย คือ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) 3) เพื่อสร้างสมการทำนายของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีของมหาวิทยาลัยหรือ รองคณบดีระดับคณะ/วิทยาลัย หรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพ ในปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 127 คน จากมหาวิทยาลัยใน 6 ภูมิภาค ๆ ละ 1 แห่ง รวมจำนวนทั้งสิ้น 6 มหาวิทยาลัย ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ

ผลการวิจัยค้นคว้า พบว่า

1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า วัฒนธรรมองค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การบริหารจัดการและงบประมาณ และภาวะผู้นำและการกำหนดนโยบาย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

2) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรพยากรณ์ มีค่าอยู่ระหว่าง .466- .797 และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ พบว่า ภาวะผู้นำและการกำหนดนโยบาย (X_1) การบริหารจัดการและงบประมาณ (X_2) การมีส่วนร่วมและทัศนคติของบุคลากร (X_3) ทรัพยากรและเทคโนโลยีในการดำเนินงานประกันคุณภาพ (X_4) วัฒนธรรมองค์กร (X_5) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ (X_6) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จของการ

^{1*} นิสิตระดับปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินทางการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร

E-mail: pornpatk63@nu.ac.th

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร

^{1*} Master of Education Program in Educational Research and Evaluation, Naresuan University

² Assistant Professor of Faculty of Education, Naresuan University

ประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .822, .660, .856, .746, .671 และ .825 ตามลำดับ

3) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis) พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 6 ตัว ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .929 และอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 86.3 ($R^2 = .863$) ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่า 23.00180 ตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 มีจำนวน 4 ตัว ได้แก่ ภาวะผู้นำและการกำหนดนโยบาย (X_1) การบริหารจัดการและงบประมาณ (X_2) การมีส่วนร่วมและทัศนคติของบุคลากร (X_3) และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ (X_6) สามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์ความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = -285.872 + 40.015(X_1) + 12.572(X_2) + 37.081(X_3) + 7.081(X_6)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .274(X_1) + .089(X_2) + .268(X_3) + .326(X_6)$$

คำสำคัญ : การประกันคุณภาพ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the factors affecting quality assurance success of Education Criteria for Performance Excellence (EdPEX), 2) to study the relation between the predictors and quality assurance success of EdPEX, and 3) to create equation quality assurance success of EdPEX. The sample consisted 127 participants, namely vice president, vice dean or the officer who responded to the quality assurance from different 6 universities in each region during the semester 2021 by a simple random sampling. The research instrument was a questionnaire form. The statistics used in the data analysis were mean ($\bar{X}$), the standard deviation (S.D), relationships between variables with the coefficient of correlation within predictors and predictors with the criterion variable, and Enter multiple regression analysis.

The results of the study revealed that:

1) The factors affecting quality assurance success of EdPEX in an overall aspect was at a high level. When considering in each aspect, the organizational culture was at the highest level, followed by management and budget, and leadership and policy, respectively.

2) Correlation within predictors was between .466 – .797 and the correlation coefficients between predictors and criterion variables were leadership and policy (X_1), management and budget (X_2), personnel participation and attitude (X_3), resources and technology for quality assurance operations (X_4), organizational culture (X_5), knowledge

of criteria (X₆), all of them have correlated positively with quality assurance success on EdPEX at the statistically significant .01 with the coefficient of correlation .822, .660, .856, .746, .671 and .825, respectively.

3) Enter Multiple Regression Analysis, it was found that 6 predictors affect the quality assurance success of EdPEX which the multiple correlation coefficient (R) = .929 and predicating power = 86.3 percent (R² = .863), the standard error of prediction value = 23.00180 which is the predictive variables that affect quality assurance success on EdPEX at the statistical significant .05, four variables, which all contribute positively included Leadership and policy (X₁), Management and Budget (X₂), Personnel participation and attitude (X₃), and Knowledge of Criteria (X₆).

Creating a predictive equation of quality assurance success of EdPEX in raw scores and standard scores as follows:

Equation derived in the raw scores

$$Y = -285.872 + 40.015(X_1) + 12.572(X_2) + 37.081(X_3) + 7.081(X_6)$$

Equation derived in the standard scores

$$Z = .274(X_1) + .089(X_2) + .268(X_3) + .326(X_6)$$

Keywords: Quality Assurance, Factors affecting success, Education Criteria for Performance Excellence (EdPEX)

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2560) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษาทุกระดับมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษาว่าการจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

ปัจจุบันเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา ที่ถูกนำมาใช้ในการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย มีหลากหลายเกณฑ์ เช่น เกณฑ์ตามคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557 (เกณฑ์ สกอ.) เกณฑ์ตามคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาของที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (CUPT-QA) เกณฑ์การประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน (AUN-QA) และเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) เป็นต้น

โดยสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2563) กล่าวว่า ปัจจุบันมีหน่วยงานระดับคณะ/วิทยาลัย และระดับสถาบัน ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ที่เลือกใช้เกณฑ์ EdPEX สำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน และได้แจ้งมายัง สป.อว. แล้ว จำนวน 27 สถาบัน โดยเกณฑ์ EdPEX ที่ได้รับการนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กรทางการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ฉบับปี 2563 – 2566 นั้น ดัดแปลงมาจากเกณฑ์ Baldrige Criteria for Performance Excellence 2019 – 2020 ของประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของการศึกษาในประเทศไทย อีกทั้งสถาบันอุดมศึกษาสามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อก้าว

สู่ความเป็นเลิศในระดับนานาชาติได้

นอกจากนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2563) ยังกล่าวอีกว่า เกณฑ์ EdPEX มีคุณลักษณะที่สำคัญคือ ช่วยสนับสนุนให้เกิดกระบวนการหรือมุมมองเชิงระบบ ทำให้สถาบันมองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างเกณฑ์หมวดต่าง ๆ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 7 หมวด ประกอบด้วย หมวดที่ 1 การนำองค์กร หมวดที่ 2 กลยุทธ์ หมวดที่ 3 ลูกค้า หมวดที่ 4 การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ หมวดที่ 5 บุคลากร หมวดที่ 6 ระบบปฏิบัติการ และ หมวดที่ 7 ผลลัพธ์ โดยเนื้อหาของแต่ละหมวดจะก่อให้เกิดการบริหารจัดการการดำเนินการของสถาบัน เพื่อให้เป้าประสงค์สอดคล้องไปในทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร

ด้วยเล็งเห็นถึงแนวทางในการพัฒนาองค์กรให้มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 268 (12/2562) เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2562 จึงมีมติที่ประชุมอนุมัติทิศทางและแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย โดยให้หน่วยงานระดับสถาบันและระดับคณะ ใช้เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2563 เป็นต้นไป

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของมหาวิทยาลัยในปีการศึกษาดังกล่าว พบว่า ประสพปัญหาเกี่ยวกับการขาดความรู้ความเข้าใจในเกณฑ์ต่าง ๆ ส่งผลให้การเขียนรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ไม่สอดคล้องและเป็นระบบ ประกอบกับการดำเนินงานที่อยู่ในช่วงเริ่มต้น จึงทำให้คะแนนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับสถาบันไม่สูงมากนัก ดังนั้นเพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามแนวทาง EdPEX ให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร ในการนำไปใช้ประกอบการกำหนดนโยบายและการจัดทำแผนกลยุทธ์ อีกทั้งเพื่อเป็นการปรับปรุงวิธีการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในการเพิ่มขีดความสามารถและพัฒนาผลลัพธ์ในการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพตามเกณฑ์ EdPEX ดังกล่าว จะช่วยกระตุ้นให้เกิดการสื่อสารและเห็นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจากสถาบันอื่น ๆ ในประเทศที่มหาวิทยาลัยสามารถนำมาปรับใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ตามเกณฑ์ EdPEX ในรูปแบบโครงการหรือกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อผลลัพธ์ที่ดีขึ้นตามเกณฑ์ EdPEX ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)
3. เพื่อสร้างสมการทำนายของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ที่ประเมินตามเกณฑ์ EdPEX จำนวน 27 สถาบัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีของมหาวิทยาลัยหรือ รองคณบดีระดับคณะ/วิทยาลัย หรือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพ ในปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 127 คน จากมหาวิทยาลัยใน 6 ภูมิภาค ๆ ละ 1 แห่ง รวมจำนวนทั้งสิ้น 6 มหาวิทยาลัย ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่

2.1.1 ภาวะผู้นำและการกำหนดนโยบาย

2.1.2 การบริหารจัดการและงบประมาณ

2.1.3 การมีส่วนร่วมและทัศนคติของบุคลากร

2.1.4 ทรัพยากรและเทคโนโลยีในการดำเนินงานประกันคุณภาพ

2.1.5 วัฒนธรรมองค์กร

2.1.6 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์

2.2 ตัวแปรเกณฑ์ คือ ความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา สถานะ สังกัด และประสบการณ์ในการทำงานด้านประกันคุณภาพตามเกณฑ์ EdPEX

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา

เพื่อการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (EdPEX) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 แบบสอบถามลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 5 หัวข้อ ได้แก่ 2.1 ภาวะผู้นำและการกำหนดนโยบาย จำนวน 6 ข้อ 2.2 การบริหารจัดการและงบประมาณ จำนวน 6 ข้อ 2.3 การมีส่วนร่วมและทัศนคติของบุคลากร จำนวน 6 ข้อ 2.4 ทรัพยากรและเทคโนโลยีในการดำเนินงานประกันคุณภาพ จำนวน 4 ข้อ 2.5 วัฒนธรรมองค์กร จำนวน 6 ข้อ

2.2 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ แบบกาถูกผิด (True – False Test) จำนวน 15 ข้อ

2.3 แบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open – ended Form) คำถามเกี่ยวกับผลประเมินคะแนนรวม (Total Score) ตามเกณฑ์ EdPEX (คะแนนเต็ม 1,000 คะแนน)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ แบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open – ended Form)

2. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

2.1 ศึกษาเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) เพื่อให้ทราบถึงคำอธิบายจุดมุ่งหมายของเกณฑ์และความเชื่อมโยงระหว่างหมวดต่าง ๆ

2.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.3 สร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนด แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และแบบทดสอบวัดความรู้ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์ที่จะวัดโดยเป็นข้อสอบแบบกาถูกผิด (True – False Test) จำนวน 15 ข้อ

2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และรับการเสนอแนะแก้ไขข้อคำถามในแบบสอบถามและแบบทดสอบให้ครอบคลุมทุกประเด็น

2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC

2.6 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา และตรวจสอบแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไข

2.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.8 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้ตามข้อ 2.7 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) สำหรับแบบทดสอบทำการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)

2.9 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องและความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ไปขออนุญาตผู้บริหารของมหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ผู้วิจัยจัดเตรียมแบบสอบถามโดยใช้ Google Form ที่มีคำชี้แจงคำอธิบายรายละเอียดของ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยให้กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

3.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามด้วย Google Form มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2 วิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรเกณฑ์

4.3 วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาค่าสถิติพื้นฐานของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ในภาพรวม เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของตัวแปรพยากรณ์ลำดับที่ 1 – 5 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า วัฒนธรรมองค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเท่ากับ 4.09 รองลงมา คือ การบริหารจัดการและงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 การมีส่วนร่วมและทัศนคติของบุคลากร มีค่าเท่ากับ 3.83 ทรัพยากรและเทคโนโลยีในการดำเนินงานประกันคุณภาพ มีค่าเท่ากับ 3.79 และภาวะผู้นำและการกำหนดนโยบาย มีค่าเท่ากับ 3.72 สำหรับตัวแปรพยากรณ์ลำดับที่ 6 คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ มีค่าเท่ากับ 9.34 จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน และความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) มีค่าเท่ากับ 183.81 จากคะแนน 1,000 คะแนน ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์และตัวแปรเกณฑ์

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและการกำหนดนโยบาย (X_1) การบริหารจัดการและงบประมาณ (X_2) การมีส่วนร่วมและทัศนคติของบุคลากร (X_3) ทรัพยากรและเทคโนโลยีในการดำเนินงานประกันคุณภาพ (X_4) วัฒนธรรมองค์กร (X_5) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ (X_6) มีค่าอยู่ระหว่าง .466- .797 ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรพยากรณ์คู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ การมีส่วนร่วมและทัศนคติของบุคลากร (X_3) กับทรัพยากรและเทคโนโลยีในการดำเนินงานประกันคุณภาพ (X_4) มีค่าเท่ากับ .797 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวแปรพยากรณ์คู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด คือ การบริหารจัดการและงบประมาณ (X_2) กับ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ (X_6) มีค่าเท่ากับ .466 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ความสัมพันธ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ คือ ภาวะผู้นำและการกำหนดนโยบาย (X_1) การบริหารจัดการและงบประมาณ (X_2) การมีส่วนร่วมและทัศนคติของบุคลากร (X_3) ทรัพยากรและเทคโนโลยีในการดำเนินงานประกันคุณภาพ (X_4) วัฒนธรรมองค์กร (X_5) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ (X_6) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์สูงสุด คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ (X_6) ส่วนตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์ต่ำสุด คือ การบริหารจัดการและงบประมาณ (X_2)

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	X6	Y
X1	1.00						
X2	.519**	1.00					
X3	.755**	.585**	1.00				
X4	.660**	.477**	.797**	1.00			
X5	.573**	.511**	.689**	.674**	1.00		
X6	.689**	.466**	.735**	.643**	.550**	1.00	
Y	.822**	.660**	.856**	.746**	.671**	.825**	1.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis) พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 6 ตัว ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .929 และอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 86.3 ($R^2 = .863$) ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่า 23.00180 ตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 มีตัวแปร 4 ตัวแปร ซึ่งส่งผลทางบวกทั้งหมด คือ ภาวะผู้นำและการกำหนดนโยบาย (X_1) การบริหารจัดการและงบประมาณ (X_2) การมีส่วนร่วมและทัศนคติของบุคลากร (X_3) และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ (X_6) โดยสามารถสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = -285.872 + 40.015(X_1) + 12.572(X_2) + 37.081(X_3) + 7.081(X_6)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .274(X_1) + .089(X_2) + .268(X_3) + .326(X_6)$$

ตาราง 2 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ

ตัวแปร	b	Std. Error	β	t	Sig.
ภาวะผู้นำและการกำหนดนโยบาย (X1)	40.015	8.022	.274	4.988*	.000
การบริหารจัดการและงบประมาณ (X2)	12.572	6.041	.089	2.081*	.040
การมีส่วนร่วมและทัศนคติของบุคลากร (X3)	37.081	10.012	.268	3.704*	.000
ทรัพยากรและเทคโนโลยีในการดำเนินงานประกันคุณภาพ (X4)	5.959	6.684	.053	.892	.374
วัฒนธรรมองค์กร (X5)	9.638	6.919	.069	1.393	.166
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ (X6)	7.081	1.144	.326	6.192*	.000
R = .929	SE _{est} = 23.00180			F = 125.853	
R ² = .863	R ² _{adj} = .856			a = -285.872	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) มีทั้งหมด 4 ปัจจัย คือ ภาวะผู้นำและการกำหนดนโยบาย (X_1) การบริหารจัดการและงบประมาณ (X_2) การมีส่วนร่วมและทัศนคติของบุคลากร (X_3) และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ (X_4) ซึ่งส่งผลทางบวกทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 สามารถอภิปรายผลดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำและการกำหนดนโยบายส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) จากการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำและการกำหนดนโยบาย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่า ผู้นำซึ่งถือเป็นผู้ที่กำหนดนโยบาย แผนกลยุทธ์ ข้อกำหนดที่สำคัญและตัวชี้วัดที่มีค่าเป้าหมายอย่างชัดเจนในการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษา รวมถึงมีการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีโดยผ่านระบบการนำองค์กร จะมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการบรรลุผลสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาในทุกระดับ การที่ผู้บริหารให้ความสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษาและกำหนดทิศทางการบริหารให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการถ่ายทอดสู่การปฏิบัติในแต่ละระดับอย่างเป็นระบบ ตลอดจนสนับสนุนและเอื้ออำนวยให้บุคลากรปฏิบัติงานด้านประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบกับรายละเอียดของเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) หมวดที่ 1 การนำองค์กร ยังเป็นหมวดที่มีคะแนนมากที่สุดในหมวดกระบวนการ (หมวดที่ 1 – 6) มีคะแนนเท่ากับ 120 คะแนน จากคะแนนเต็มหมวดกระบวนการดังกล่าว โดยมีคะแนนเท่ากับ 550 คะแนน ดังนั้น จึงถือได้ว่าเป็นเกณฑ์ที่ให้ความสำคัญกับการนำองค์กรโดยทีมผู้บริหารระดับสูงอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศัลยา งามสมเกล้า (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ระดับสถาบัน) พบว่า ปัจจัยองค์การด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ระดับสถาบัน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธนา อินต๊ะวงศ์ และโสภา อำนวยรัตน์ (2563) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร สามารถพยากรณ์ระดับความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2 การบริหารจัดการและงบประมาณส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) จากการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการและงบประมาณ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่า การที่หน่วยงานมีโครงสร้างการบริหารจัดการ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรและมีแผนการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน ตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ประกอบไปด้วยการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบและการปรับปรุงการดำเนินการซึ่งการดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าว จะส่งผลให้มีการปรับปรุงพัฒนากระบวนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การที่หน่วยงานสนับสนุนและส่งเสริมบุคลากรให้ได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่อง จะต้องมีความสอดคล้องกับงบประมาณที่หน่วยงานจัดสรรไว้อย่างเหมาะสมอีกด้วย ดังนั้น การบริหารจัดการและงบประมาณที่ดีจะส่งผลให้การดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษาประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยรัตน์ ต.เจริญ และคณะ (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเชียงราย พบว่า ปัจจัยด้านการบริหาร

จัดการส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพล เนื่องขมภู และคณะ (2564) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยทองสุข พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารจัดการมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน วิทยาลัยทองสุข โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับสูง

1.3 การมีส่วนร่วมและทัศนคติของบุคลากรส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) จากการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมและทัศนคติของบุคลากร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่า บุคลากรทุกระดับในหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร บุคลากรสายวิชาการ บุคลากรสายสนับสนุนและบุคคลอื่น ๆ ในหน่วยงาน ยอมรับการเปลี่ยนแปลงในการนำเกณฑ์ EdPEX มาประเมินคุณภาพการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกันในการผลักดันหน่วยงานให้เป็นหน่วยงานคุณภาพ ทำให้บุคลากรเกิดแรงจูงใจและมีความรู้สึกที่ดีในการเป็นส่วนหนึ่งและร่วมกันเพื่อช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิทย์ เพ็งทิพย์นาง และทิพย์มณี ขุนฤทธิ์ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และตัวแปรการมีส่วนร่วมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.4 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) จากการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 แสดงว่า บุคลากรในหน่วยงานทุกระดับ มีความรู้ความเข้าใจในรายละเอียดของเกณฑ์ EdPEX ทั้ง 7 หมวด ประกอบด้วย หมวดที่ 1 การนำองค์กร หมวดที่ 2 กลยุทธ์ หมวดที่ 3 ลูกค้า หมวดที่ 4 การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ หมวดที่ 5 บุคลากร หมวดที่ 6 ระบบปฏิบัติการ และหมวดที่ 7 ผลลัพธ์ เนื่องจากหน่วยงานมีการเตรียมความพร้อมบุคลากรในการดำเนินงานตามเกณฑ์ดังกล่าว โดยมีการประชุมและอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์แก่อาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจนไปถึงการสร้างผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในหน่วยงานอย่างครบถ้วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การที่หน่วยงานจะสามารถจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ในแต่ละปีการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ก็จะต้องมีความรู้ความเข้าใจแนวทางการใช้เกณฑ์ EdPEX โดยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำความเข้าใจกับเนื้อหาในส่วนต่าง ๆ โครงสร้างและประเภทของหัวข้อเพื่อให้เห็นภาพทั้งหมดเกี่ยวกับเกณฑ์อย่างถ่องแท้ ประกอบกับจะต้องรู้วิธีการอ่านเกณฑ์และวิธีการตอบคำถามในหัวข้อต่าง ๆ รวมไปถึงแนวทางการให้คะแนนด้วยมุมมองเชิงระบบ จึงสอดคล้องกับ Nonaka & Takeuchi (1995, อ้างถึงในอุดมรัตน์ จรัสศรี, 2560) ที่ได้กล่าวว่า ความรู้ที่ชัดเจน เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวมและถ่ายทอดมาในรูปแบบสื่อประเภทต่าง ๆ ได้ ซึ่งทำให้คนสามารถเข้าถึงได้ง่าย เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งก่อให้เกิดการแบ่งปันและถ่ายโอนความรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิทย์ เพ็งทิพย์นาง และทิพย์มณี ขุนฤทธิ์ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Nawfal Joseph Rzaqoo (2020) ได้ศึกษาอุปสรรคและปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินการกรณศึกษาระบบประกันคุณภาพ - ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยอัล-นาห์เรน พบว่า ปัจจัยด้านการสื่อสารความรู้ความเข้าใจที่มีประสิทธิภาพและการมีแผนการฝึกอบรมที่เหมาะสม ส่งผลต่อความสำเร็จของการใช้ระบบประกันคุณภาพ

2. ปัจจัยที่ไม่ได้ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) มีทั้งหมด 2 ปัจจัย คือ ทรัพยากรและเทคโนโลยีในการดำเนินงานประกันคุณภาพ (X_4) วัฒนธรรมองค์กร (X_5) สามารถอภิปรายผลดังนี้

2.1 ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ทรัพยากรและเทคโนโลยีในการดำเนินงานประกันคุณภาพ ไม่ได้ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) อาจเนื่องมาจากปัจจุบันหน่วยงานยังขาดระบบสารสนเทศหรือฐานข้อมูลที่เป็นด้านการประกันคุณภาพการศึกษาที่ครบถ้วนทุกด้าน โดยข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญซึ่งเชื่อมโยงในแต่ละฐานข้อมูลยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ หากหน่วยงานมีระบบสารสนเทศหรือฐานข้อมูลเพื่อการบริหารและการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะสามารถทำให้ผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบงานด้านการประกันคุณภาพศึกษานำไปวางแผนการดำเนินงานและพัฒนาปรับปรุงกระบวนการได้ง่ายยิ่งขึ้น ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเทวิน เงาะเศษ และหิรัญ ประสารการ (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกระบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 13 พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีและการติดต่อสื่อสาร เป็นปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกระบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 13 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า วัฒนธรรมองค์กร ไม่ได้ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ถึงแม้ว่าหน่วยงานจะสนับสนุนและให้ความสำคัญในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา แต่อาจเกิดจากบุคลากรบางส่วนเท่านั้นที่ยังไม่สามารถปรับตัวหรือปรับกระบวนการทำงานให้เป็นระบบได้ รวมทั้งปรับรูปแบบการทำงานให้สามารถบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภายในองค์กร อันจะสามารถเสริมสร้างให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่มีคุณภาพได้ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของชัยรัตน์ ต.เจริญ และคณะ (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเชียงราย พบว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงานทุกระดับได้รับการอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเกณฑ์ EdPEX จะทำให้หน่วยงานเห็นโอกาสเชิงกลยุทธ์ที่จะสร้างความได้เปรียบให้กับองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

2. ผู้บริหารระดับสูงควรให้ความสำคัญและถือว่ากระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร โดยผู้บริหารจะต้องกำหนดนโยบายและวางแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจน เพื่อยกระดับการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. หน่วยงานควรสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากร เพื่อผลักดันให้บุคลากรมีการปรับปรุงวิธีการทำงานให้ดีขึ้น ส่งผลให้มีการพัฒนาคุณภาพงานอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีการสัมภาษณ์เพิ่มเติม ซึ่งอาจค้นพบปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) มากยิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการภายในหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) กับหน่วยงานที่มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มากกว่า 400 คะแนนขึ้นไป เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องและครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ชัยรัตน์ ต.เจริญ, จินตนา จันทรเจริญ, เณณิศา สุวรรณจินดา และวิรพันธุ์ ศิริฤทธิ์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเชิงรอย. *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 10(1), 432-440.
- ณัฐพล เนื่องชมภู, สิริกวิทย์ คุรุครองพันธุ์, พรจิต อรัญยานนท์. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยทองสุข. *วารสารพุทธมอค์ ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม*, 6(1), 119-130.
- เทวิน เจาเศษ, หิรัญ ประสารการ. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกระบี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต13. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต*, 13(2), 276-292.
- ยุทธนา อินต๊ะวงศ์, โสภา อำนาจรัตน์. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดเชียงราย. *ศึกษาศาสตร์สารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 4(2), 1-15.
- ศิญา งามสมเกล้า. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (ระดับสถาบัน)(รายงานวิจัย). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (2560). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2563). *เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ฉบับปี 2563 – 2566*. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- สุวิทย์ เพ็งทิพย์นาง, ทิพย์มณี ขุนฤทธิ์. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (รายงานวิจัย). สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- อุดมรัตน์ จรัสศรี. (2560). การศึกษาสภาพการจัดการความรู้ของครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 11 (3), 236-251